

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

СОЦІАЛЬНА РОБОТА: СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК

МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
18 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

ЛЬВІВ – 2026

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
18 грудня 2025 року

Львів – 2026

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток.
Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 18 грудня 2025 р.; [за ред.: Нагірняка М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2026. 590 с.

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (грудень 2025 р.) присвячені стратегічним змінам у системі соціальної роботи під впливом воєнного стану. У збірнику проаналізовано перехід до розвивальної парадигми та впровадження інноваційних технологій у соціальну політику. Особлива увага приділена комплексній підтримці ветеранів, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали від наслідків бойових дій. Матеріали охоплюють широкий спектр тем: від психологічної реабілітації та соціального супроводу в секторі безпеки до новітніх методів соціального менеджменту та взаємодії державних і громадських інституцій.

Опубліковані тези мають вагомe значення для модернізації вищої освіти та практичної діяльності. Вони спрямовані на: вдосконалення професійної освіти, формування компетентностей, професійних навичок майбутніх соціальних працівників, сприяння активному обміну досвідом між науковою спільнотою та практикуючими спеціалістами, розробку адаптивної та професійної моделі діяльності фахівця соціальної сфери, що відповідає викликам сучасності.

Це видання стане цінним ресурсом для широкого кола читачів, які прагнуть глибоко зрозуміти виклики, що постали перед соціальною сферою в часи війни та масштабних суспільних змін. Книга пропонує ґрунтовний аналіз пріоритетів розвитку галузі. Особливу увагу приділено стратегіям післявоєнного відновлення, що робить видання актуальним як для науковців, так і для практиків.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 23 січня 2026 р.)*

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2026

© Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук 2026

© Нагірняк М.Я. 2026

Мазур А. Психологічна адаптація дітей переселенців постраждалих від збройної агресії росії проти України	58
Комаринська З. Децентралізація та роль територіальних громад у наданні соціальних послуг в умовах воєнного стану	62
Ставкова С. Супервізія як технологія соціальної роботи: огляд зарубіжного та вітчизняного досвіду	67
Тарасюк А., Семенова А. Проблеми та шляхи вдосконалення соціальної політики України	70
Шановал Л. Правове регулювання соціального забезпечення багатодітних і неповних сімей в умовах сучасних викликів.....	75
Виговська О. Соціальна робота з молоддю у поствоєнний період: потреби та напрямки підтримки	81
Жіляєв А. Південно-корейський досвід використання інструментів соціальної політики в умовах військового стану та післявоєнної відбудови	84
Білецький О. Етичні дилеми соціальної роботи та волонтерської діяльності в умовах суспільних трансформацій	90
Бабух Н., Костишин Е. Вплив міжнародних організацій на соціальну інтеграцію та стійкість вразливих груп населення в умовах війни в Україні	93
Обіход М. Розвиток системи прийомних сімей і дитячих будинків сімейного типу в системі державної сімейної політики.....	98
Михальчук В. Психосоціальна підтримка працівників правоохоронних органів в умовах воєнного стану	104
Нагірняк М., Клебан Р. Проблеми та напрями соціального захисту в період війни	108

7. Берегова Г., Костючков С. Світоглядно-формуючий потенціал філософських знань у системі професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі соціальної роботи. *Scientific Journal «Psychology Travelogs»*. 2024. (4). С. 344–354.
8. Про інноваційну діяльність: Закон від 04.07.2002 р. № 40-IV. Дата оновлення: 31.03.2023. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
9. Про соціальні послуги: Закон від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. Дата оновлення: 26.03.2025. *Відомості Верховної Ради України*. Ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

Остан БІЛЕЦЬКИЙ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Сучасні суспільні перетворення – війна, масова цифровізація, трансформація соціальних інституцій і швидка зміна соціальних ролей – ставлять перед працівниками соціальної сфери та волонтерськими ініціативами низку нових етичних завдань. Ці трансформації породжують ситуації невизначеності, коли стандартні алгоритми поведінки стають недостатніми, а фахівець або волонтер змушений робити вибір між конфліктними цінностями (наприклад, конфіденційність та оперативність допомоги; нейтральність та солідарність) [1].

Практика внутрішньоукраїнського волонтерського руху показує, що етичні конфлікти часто виникають вже на рівні організації допомоги: пріоритетизація отримувачів,

прозорість фінансування, питання перерозподілу ресурсів та ризики корупційних практик у кризових умовах. Власний аналіз практики волонтерської діяльності під час російсько-української війни демонструє типові етичні дилеми координаторів і волонтерів, зокрема пов'язані з обмеженими ресурсами, емоційним вигоранням і суперечностями між персональними моральними переконаннями й суспільними очікуваннями [1; 5].

Серед ключових компетентностей, які сьогодні потрібні соціальному працівникові та волонтерові, – цифрова та інформаційна грамотність, уміння працювати з даними й забезпечувати їхню безпеку, навички критичної оцінки джерел інформації. Ці навички дозволяють знижувати ризики поширення дезінформації та випадкового шкодження під час онлайн-координації допомоги [3; 6]. Водночас підготовка має включати і формування професійно-ціннісних орієнтацій – здатності приймати рішення в умовах етичної невизначеності та керуватися гуманістичними принципами при конфлікті цінностей [4].

Особливо гостро етичні дилеми проявляються там, де перетинаються інтереси державних структур, неурядового сектору та добровільних ініціатив. Тут виникає питання відповідальності: хто несе відповідальність за помилкові рішення, прийняті на основі алгоритмічних рекомендацій чи автоматизованих систем? Масштабне використання цифрових інструментів і елементів ШІ у процесі відбору та координації заявок на допомогу може підвищувати ефективність, але водночас містить ризики алгоритмічної упередженості та непрозорості рішень – тому людський контроль і етичні протоколи мають бути обов'язковими [8; 9].

Велике значення має питання довіри: отримувачі допомоги повинні мати гарантії конфіденційності й прозорості; донори – ясні механізми звітування; волонтери – зрозумілі етичні кодекси й стандарти поведінки. Педагогічна підготовка в системі вищої освіти і програми підвищення

кваліфікації повинні включати не лише технічні тренінги, а й блоки з етичної рефлексії, кейс-роботи з реальних ситуацій та навчання роботі з емоційним вигоранням (компетенції, окреслені в працях Васяновича та дослідників професійно-ціннісних орієнтацій) [2; 4].

Для практичної діяльності пропонується: 1) розробити стандартизований набір етичних процедур для волонтерських і соціальних ініціатив (чек-листи з мінімальної обробки даних, прозорості збору коштів, критеріїв пріоритизації); 2) інтегрувати модулі цифрової етики й кризової комунікації в програми підготовки соціальних працівників та тренінги волонтерів; 3) впроваджувати механізми незалежного аудиту та зворотного зв'язку від бенефіціарів, щоб мінімізувати ризики зловживань і відчуження допомоги [1; 3; 9].

У висновку хотілось би сказати, що етичні дилеми в умовах суспільних трансформацій – це не лише виклик, а й стимул для вдосконалення професійної підготовки, інституційних процедур і практичних стандартів. Поєднання етичної рефлексії, педагогічної підготовки та технічної компетентності створює основу для стійких, гуманістично орієнтованих практик соціальної роботи й волонтерства в сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білецький О., Лаврецький Р. (2022). Етичні конфлікти у діяльності волонтерів в умовах російсько-української війни. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених. Львів: ЛДУ БЖД, 2022, С. 5–9.
2. Васянович Г.П. (2011). Педагогічна етика : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2011. 256 с.
3. Васянович Г., Зданевич Л. (2020). Використання інформаційних технологій в освітньому процесі в умовах дистанційного навчання. Філософсько-педагогічний і духовно-поетичний досвід професора Григорія

- Васяновича: до 75-річчя від дня народження. Львів : ФОП Корпан Б.І., 2020. С. 240–252.
4. Єгорова-Луценко Т.П. (2020). Цифровізація системи надання соціальних послуг в Україні. *Аспекти публічного управління*, № 1(15). С. 45–53.
 5. Лаврецький Р.В., Лоза А.С. (2017). Етичні дилеми в соціальній роботі. *Молодий вчений*, № 12 (52). С. 81–86.
 6. Фуштей О.О. (2021). Особливості формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутнього соціального працівника. *Професійна освіта*. 66 випуск. С. 89–93.
 7. Floridi, L., & Cowls, J. (2021). A Unified Framework of Five Principles for AI in Society. *Harvard Data Science Review*, Vol. 3 (1). DOI: 10.1162/99608f92.8cd550d1.
 8. United Nations Development Programme (UNDP). *Digitalization and Volunteerism in Crisis Response: Ukraine Case Study*, 2023. URL: <https://www.undp.org> (доступ: 2024).
 9. United Nations Volunteers (UNV). *State of the World's Volunteerism Report 2022: Building Equal and Inclusive Societies*. Bonn: UNV, 2022. URL: <https://www.unv.org>.

Наталія БАБУХ, Емілія КОСТИШИН

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА СОЦІАЛЬНУ ІНТЕГРАЦІЮ ТА СТІЙКІСТЬ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Міжнародні організації у період повномасштабної війни в Україні підтвердили визначальну роль у реагуванні на гуманітарну кризу та наданні підтримки населенню, яке зазнало негативного впливу війни. Насамперед миротворчі та посередницькі ініціативи міжнародних інституцій спрямовані на сприяння дипломатичним процесам, запобігання ескалації конфлікту та здійснення моніторингу дотримання норм